

Otvoreni pristup je slobodan, besplatan i neometan mrežni pristup digitalnim znanstvenim informacijama koji omogućava čitanje, pohranjivanje, distribuciju, pretraživanje, dohvaćanje, indeksiranje i/ili drugo zakonito korištenje.
(Hrvatska deklaracija o otvorenom pristupu)

Otvoreni pristup ubrzava dostupnost i protočnost znanja te povećava vidljivost i utjecaj ostvarenih rezultata.

Otvoreni pristup (Open Access)

Zašt̄a

PREDNOSTI KOJE DONOSI OTVORENI PRISTUP

Državne institucije, gospodarstvo i društvo u cjelini:

- javno objavljeni rezultati istraživanja brže se implementiraju u društvo
- brže i bolje mjerjenje rezultata obrazovnog i znanstvenog sustava doprinosi kvalitetnijim odlukama
- otvoreni podaci kao „big data“ omogućavaju svima analizu podataka i potiču razvoj na njima uteviljenim uslugama u gospodarstvu
- smanjenje ekonomskih barijera između razvijenijih i manje razvijenih društava
- povećanje vidljivosti, utjecaja i ugleda znanosti i kulture.

Ustanove:

- veći ugled zahvaljujući vidljivosti rada i rezultata ustanove
- zahvaljujući transparentnosti rada (objava u javnosti) podiže se kvaliteta rada i dostignuća ustanove
- sustavnost, pouzdanost i trajnost pohrane podataka osigurana korištenjem digitalnih repozitorija u otvorenom pristupu.

Knjižnice:

- lakše isporučivanje znanstvene literature korisnicima
- kvalitetniji odgovori korisnicima zahvaljujući boljem pristupu bazama podataka i časopisima (u otvorenom pristupu)
- smanjenje troškova pretplate na literaturu zahvaljujući korištenju otvorenih izvora
- mogućnost otvaranja novih usluga knjižnica povezanih s objavom i pretraživanjem u otvorenom pristupu.

Istraživači i znanstvenici:

- veća dostupnost znanstvene literature, ali i primarnih podataka bez dodatnih troškova
- povećanje vidljivosti ostvarenih rezultata u smislu bolje pretraživosti, čitanosti i citiranosti radova
- mogućnost objavljivanja u otvorenom pristupu u pojedinim časopisima i na raznim platformama
- zaštita autorskih prava objavljivanjem pod jasno definiranim licencama.

Studenti:

- povećana dostupnost i otvorenost obrazovanja
- besplatan pristup digitalnim obrazovnim materijalima, tečajevima, knjigama...
- pristup znanstvenim informacijama i časopisima bilo gdje i bilo kada, uz pristup internetu.

Srce aktivno potiče i podržava načela otvorenog pristupa. Srce je podržalo Hrvatsku deklaraciju o otvorenom pristupu te u rujnu 2014. usvojilo dokument **Politika otvorenog pristupa**.

U 2015. godini Srce je podržalo Hašku deklaraciju o otkrivanju znanja u digitalnom dobu (*The Hague Declaration on Knowledge Discovery in the Digital Age*).

Objavljivanje u otvorenom pristupu

Otvoreno obrazovanje

